

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه :

جهت دریافت درجه دکترای پزشکی

موضوع :

بررسی علل شکستگی فک تحتانی (*Mandible*) در مراجعین

بیمارستان دکتر فاطمی طی سالهای ۸۰-۱۳۷۵

استاد راهنما:

آقای دکتر اکبر پیرزاده

متخصص گوش، حلق و بینی - استادیار دانشگاه علوم پزشکی

استاد مشاور:

آقای حجت اله نوزاد

کارشناس ارشد آناتومی دانشگاه علوم پزشکی

پژوهش و نگارش :

هوشنگ تیموری

سوگند نامه پزشکی (اعلامیه ژنو ۱۹۴۷)

هم اکنون که حرفه پزشکی را برای خود اختیار می کنم با خود عهد می بندم
که زندگیم را یکسره وقف خدمت به بشریت نمایم.

احترام و تشکر قلبی خود را به عنوان دین اخلاقی و معنوی به پیشگاه
اساتید محترم تقدیم می دارم و سوگند یاد می کنم این وظیفه خود را با وجدان
و شرافت انجام دهم اولین وظیفه من اهمیت و بزرگ شماری سلامت بیمارانم
خواهد بود. اسرار بیمارانم را همیشه محفوظ خواهم داشت و شرافت و حیثیت
پزشکی را از جان و دل حفظ خواهم کرد. همکاران من برادران و خواهران من
خواهند بود. دین، ملیت، نژاد، عقاید سیاسی و موقعیت اجتماعی هیچگونه
تأثیری در وظایف پزشکی من نسبت به بیمارانم نخواهد داشت. من در هر
حال به زندگی بشر کمال احترام را مبذول خواهم داشت و هیچگاه معلومات
پزشکی ام را بر خلاف قوانین بشری و اصول انسانی بکار نخواهم برد.

آزادانه به شرافت خود سوگند یاد می کنم آنچه را قول داده ام انجام دهم.

تقدیم به :

مادر مهربانم ،

که تکیه گاه تنهایی من در این
سالیان بود و هر چه دارم
از اوست.

و

تقدیم به :

پدر بزرگوارم ،

به پاس رنج سالیان، که سالار
لحظه لحظه های زندگی من است.

تقدیم به :

روح پاک برادره « امین »

که یاد و خاطراتش همیشه
در قلبمان زنده است

تقدیم به :

برادر و خواهران:

که همیشه یاورم بودند و
در کنارشان زندگی را
هر چه زیباتر یافتم

و

تقدیم به :

خواهر زاده هایم

« علی » و « شقایق »

تقدیم به :

**استاد ارجمند و گرانقدره
جناب آقای دکتر پیرزاده**

معلم علم و اخلاق، که تواضع را
از ایشان آموختم و بر افتخار
شاگردیش می بالم.

و

باتشکر از:

**استاد ارجمنده
جناب آقای نوزاد
به خاطر همکاری صمیمانه شان**

و با تماه عشق نثار می کنه به:

مردم رنج کشیده این مرز و بوم

این آئینه های نجابت و مهربانی

این اسوه های عشق و ایثار

نه اینکه از رنجی که برده ایم و می بریم

بلکه برای آنکه خطی از خود، بر یادگار بگذارم

می گویم:

فرصت آنم نیست که ستاره ای شوم در ظلمت

چشمهاتان

اما بدانید من نیز کوشیده ام همیشه به کودکان

کوچه پیاموزم:

وقتی گلی از تشنگی در باغچه جان سپرد تقصیر

آفتاب نیست.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده (Abstract).....	۱
مقدمه (Introduction).....	۲
مواد و روش ها (Material and Methods):.....	۱۹
اهداف مطالعه:.....	۱۹
هدف اصلی:.....	۱۹
اهداف فرعی:.....	۱۹
فرضیات:.....	۲۰
پرسشنامه:.....	۲۱
نتایج (Results).....	۲۳
جداول ونمودارها.....	۲۴
بحث (Discussion).....	۳۵
نتیجه گیری کلی (Conclusion).....	۳۷
منابع (References).....	۳۸

چکیده: Abstract

از جمله بیماریهای بخش گوش، حلق و بینی شکستگی فک تحتانی می باشد که بیمار را حدود ۲ ماه زمین گیر می کند. جلوگیری از بروز این بیماری از آسیبهای فردی و اجتماعی برحذر می کند.

پیدا کردن مکانیسم شکستگی فک و تدابیر لازم در جلوگیری از بوجود آمدن بیماری برای ارائه راهکارهای مناسب مفید خواهد بود.

ما در این مطالعه، به صورت گذشته نگر توصیفی بیماران بستری شده در بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل را که در ۵ سال اخیر با تشخیص شکستگی فک تحتانی بستری شده اند مورد بررسی قرار داده ایم که از این میان حدود ۷۷٪ مردان مبتلا بوده و بیشترین گروه سنی بین ۲۱-۳۰ ساله (۵۶٪) بوده است. از نظر شغلی و حرفه ای نیز، بیشتر دارندگان وسایط نقلیه، از قبیل اتومبیل شخصی، موتور سیکلت در اثر تصادف و سانحه مراجعه نموده بودند، علل دیگر شامل سقوط از بلندی و ضربه در اثر مشاخره بوده است. شایعترین محل شکستگی فک تحتانی، تنه و پاراسمفیز می باشد.

نتیجه گیری کلی- این که، بستن کمر بند ایمنی و احتیاط در رانندگی در جلوگیری از بروز شکستگی نقش اساسی خواهد داشت.

مراجعه مجدد در بررسی وجود نداشته که نشان دهنده درمان ۱۰۰٪ بیماری در صورت مراجعه به موقع می باشد.

واژه های کلیدی: مندیبل، تروما، دررفتگی

مقدمه: Introduction

مندیل (فک تحتانی) بزرگترین و قوی ترین استخوان صورت است . به تنهایی آرواره تحتانی را می سازد و با استخوانهای تمپورال مفصل می شود، دارای یک تنه افقی نعلی شکل با تحدب قدامی و دو شاخه پهن می باشد بنام راموس (*Ramus*) که از دو انتهای خلفی تنه به طرف بالا صعود می کنند.

تنه مندیل شبیه نعل اسبی است که از جلو به عقب تخت شده باشد، در نتیجه دارای دو سطح (قدامی یا خارجی، خلفی یا داخلی) و دو کنار (فوقانی، تحتانی) است:

سطح قدامی تنه مندیل:

در قسمت فوقانی خط میانی ، یک ستیغ خفیف، که غالباً غیر قابل تشخیص است. یافت می شود که نشانگر جوش خوردگی دو نیمه استخوان سیمفیزیس منتی (*Symphysis menti*) در دوره جنینی است . این خط میانی، در پائین دو شاخه شده ، یک فضای سه گوش را محدود می کند به نام برآمدگی چانه ای *Mental Protuberance* قاعده این سه گوش در وسط، فرو رفته است اما در طرفین برآمده می باشد و در هر طرف تکه چانه ای *Mental Tubercle* را می سازد در پائین دومین دندان آسیای کوچک، یا در پایین فاصله بین دو دندان آسیای کوچک سوراخ چانه ای *Mental Foramen* قرار دارد که از آن عصب و عروق چانه ای *Mental Nerve and Vessels* خارج می گردند. سوراخ چانه ای تقریباً در فاصله مساوی از